

Số: /BC-UBND

Đồng Tháp, ngày tháng năm 2021

BÁO CÁO

Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm 2021 và phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng cuối năm 2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp

Thực hiện Công văn số 3182/BKHĐT-HTX ngày 27/5/2021 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc báo cáo tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm 2021, Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp báo cáo tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm 2021 và phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng cuối năm 2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp, nội dung cụ thể như sau:

I. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm 2021

1. Tình hình phát triển kinh tế tập thể (KTTT)

1.1. Hợp tác xã (HTX)

- Trong 6 tháng đầu năm 2021, Tỉnh đã thành lập mới được 03 HTX (02 HTX nông nghiệp và 01 HTX phi nông nghiệp), đạt 42,8% so với chỉ tiêu Kế hoạch; giải thể 02 HTX không hoạt động (01 HTX nông nghiệp và 01 HTX Thương mại- Dịch vụ), đạt 40% so với chỉ tiêu Kế hoạch. Hiện nay toàn Tỉnh có 219 HTX⁽¹⁾, trong đó, có 207 HTX⁽²⁾ đang hoạt động và 12 HTX⁽³⁾ không hoạt động.

- Ước tổng số lượng thành viên HTX là 55.823 người. Trong đó, có 1.519 thành viên mới tham gia vào HTX và 638 thành viên ra khỏi HTX.

- Ước tổng số lao động làm việc thường xuyên trong HTX là 3.250 lao động. Trong đó, số lao động là thành viên HTX là 2.650 người.

- Ước doanh thu bình quân của HTX là 1.086 triệu đồng; lãi bình quân của 01 HTX 132 triệu đồng; thu nhập bình quân của lao động thường xuyên trong HTX là 35 triệu đồng.

1.2. Tổ hợp tác (THT)

- Tính đến thời điểm báo cáo, trên toàn Tỉnh có khoảng 1.120 THT, riêng THT nông nghiệp là 931 với tổng số là 51.000 tổ viên, bình quân khoảng 45 tổ viên/THT. Doanh thu bình quân của THT là 255 triệu đồng, lãi bình quân của THT là 70 triệu đồng.

- Riêng THT nông nghiệp là 931 THT với 47.702 tổ viên, bình quân 51 tổ viên/THT. Tổ viên của THT nông nghiệp là cá nhân, không có tổ viên là đại

⁽¹⁾ 179 HTX nông nghiệp, 17 QTDND, 13 HTX vận tải, 5 HTX TTCN, 4 HTX thương mại, 1 HTX xây dựng.

⁽²⁾ 174 HTX nông nghiệp, 17 QTDND, 12 HTX vận tải, 2 HTX TTCN, 2 HTX thương mại.

⁽³⁾ 5 HTX nông nghiệp, 1 HTX vận tải, 3 HTX TTCN, 2 HTX thương mại, 1 HTX xây dựng.

diện gia đình hay pháp nhân. Tổng số lao động của THT nông nghiệp là 2.234 người, bình quân 02 lao động/THT. Quy mô hoạt động và diện tích đất canh tác của THT nông nghiệp đa số đều hoạt động trên địa bàn ấp. Tổng diện tích đất canh tác của các THT nông nghiệp là 87.503 ha, bình quân 94 ha/THT. Có 382 THT nông nghiệp có góp vốn từ tổ viên chiếm 41%, tổng vốn góp là 53.573 triệu đồng. Có 169/931 THT nông nghiệp đánh giá là hoạt động có hiệu quả; với tổng số lãi là 26.235 triệu đồng, bình quân lãi 155 triệu đồng/THT.

2. Tình hình hoạt động

2.1. Lĩnh vực nông nghiệp - thủy sản

- Tính đến thời điểm báo cáo, trong lĩnh vực nông nghiệp - thủy sản có 179 HTX chiếm 81,73% tổng số HTX hiện có của Tỉnh (có 155 HTX đang hoạt động và 05 HTX không hoạt động).

- Những tháng đầu năm 2021, do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, đặc biệt là các HTX sản xuất xoài, khoai lang trên địa bàn Tỉnh gặp rất nhiều khó khăn trong tiêu thụ sản phẩm do đầu mối mua gom xoài xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc ngừng thu mua và bị hạn chế xuất khẩu tiểu ngạch.

- Riêng các HTX sản xuất lúa, gạo hoạt động khá hiệu quả; trong vụ lúa Đông Xuân vừa qua với năng suất cao, giá bán cao. Một số HTX liên kết với doanh nghiệp tiêu thụ lúa cho nông dân, tạo được niềm tin cho bà con nông dân, góp phần tích cực vào phát triển kinh tế nông thôn.

2.2. Lĩnh vực tín dụng

- Hiện có 17 Quỹ Tín dụng nhân dân (QTDND) đang hoạt động, chiếm 7,76% tổng số HTX hiện có và chiếm 8,21% tổng số HTX đang hoạt động của toàn Tỉnh.

- Tính đến thời điểm báo cáo, 16/17 QTDND đã tổ chức Đại hội thường niên hoặc nhiệm kỳ theo kế hoạch. QTDND Tân Long chưa tổ chức, lý do: công tác nhân sự chưa chuẩn bị xong.

- Nhìn chung, QTDND là một trong những mô hình HTX hoạt động ổn định, có hiệu quả nhất trong các loại hình HTX, vốn huy động tiền gửi, dư nợ đều tăng, thu nhập lớn hơn chi phí, nợ xấu giảm và ở mức thấp. Hoạt động của các QTDND đã góp phần hạn chế hoạt động “tín dụng đen” trên địa bàn nông thôn.

2.3. Lĩnh vực vận tải

- Hiện có 13 HTX chiếm 5,93% tổng số HTX hiện có của Tỉnh (có 12 HTX đang hoạt động và 01 HTX không hoạt động).

- Lĩnh vực vận tải là lĩnh vực chịu tác động trực tiếp và đầu tiên của dịch bệnh Covid-19, với quyết tâm thực hiện hiện mục tiêu kép “vừa chống dịch, vừa phục hồi kinh tế” các HTX vận tải nghiêm túc thực hiện công tác phòng, chống dịch Covid-19 theo khuyến cáo của ngành y tế để duy trì hoạt động.

- Tuy nhiên, dịch bệnh tiếp tục bùng phát nên hoạt động dịch vụ vận chuyển hành khách, vận chuyển hàng hóa tiếp tục bị thiệt hại, giảm doanh thu.

2.4. Lĩnh vực tiểu thủ công nghiệp

- Hiện có 05 HTX chiếm 2,28% tổng số HTX hiện có của Tỉnh (có 02 HTX đang hoạt động và 03 không hoạt động).

- Chất lượng hoạt động của các HTX từng bước được củng cố, sản xuất được mở rộng, góp phần giải quyết việc làm cho lao động nhàn rỗi ở nông thôn.

2.5. Lĩnh vực thương mại - dịch vụ

- Hiện nay có 04 HTX chiếm 1,82% tổng số HTX hiện có của Tỉnh (có 02 HTX đang hoạt động và 02 HTX không hoạt động).

- Nhìn chung các HTX thương mại hoạt động còn yếu, có nhiều khó khăn, những tháng đầu năm 2021 do ảnh hưởng của dịch Covid-19 nên càng khó khăn hơn.

2.6. Lĩnh vực xây dựng

Có 01 HTX nhưng không hoạt động.

3. Đánh giá tác động HTX, THT đến thành viên, kinh tế hộ thành viên

- Nhìn chung 6 tháng đầu năm, hoạt động của khu vực KTTT, HTX đã có những đóng góp vào phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, nổi bật là sự ra đời của HTX đặc sản Đồng Tháp đã góp phần chung tay tìm đầu ra, hỗ trợ tiêu thụ cho nông sản của Tỉnh, như trong tháng 6 vừa qua đã hỗ trợ tiêu thụ Khoai lang tím Nhật cho bà con trồng khoai của huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp do ảnh hưởng của dịch Covid-19. Qua đó, tiếp tục khẳng định HTX là thành phần kinh tế quan trọng trong cung cấp dịch vụ và kết nối sản xuất cho các hộ nông dân.

- Bên cạnh đó, các hội quán được thành lập trên địa bàn Tỉnh với phương châm “Tự lực - hợp tác - chăm chỉ - tiết kiệm” được tiếp tục thành lập gắn với ít nhất một mặt hàng nông sản đặc trưng của địa phương, hoạt động của Hội quán bước đầu hướng các thành viên trở thành những hạt nhân tiêu biểu trong sản xuất nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới; góp phần vận động bà con nông dân thay đổi cách nghĩ, cách làm, thay đổi tư duy sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp và tạo ra sản phẩm chất lượng, xây dựng được mã vùng trồng, nhãn hiệu riêng cho nông sản, đáp ứng nhu cầu thị trường, mang lại hiệu quả kinh tế cao, tăng thu nhập, giải quyết lao động nhàn rỗi. Đồng thời các hội quán⁽⁴⁾ hoạt động hiệu quả tạo điều kiện rất thuận lợi trong việc tuyên truyền, vận động thành lập HTX và các HTX được thành lập từ hội quán hoạt động hiệu quả tiếp tục góp phần quan trọng trong việc hoàn thành tiêu chí xây dựng nông thôn mới và tái cơ cấu ngành nông nghiệp tại địa phương.

II. Khó khăn, hạn chế, nguyên nhân

- Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên các HTX lĩnh vực vận tải chỉ hoạt động cầm chừng, không đạt được chỉ tiêu so với kế hoạch đã đề ra. Đối với HTX lĩnh vực nông nghiệp (trồng trọt, trồng cây ăn trái) bị ảnh hưởng trực tiếp trong việc liên kết tiêu thụ sản phẩm, sản lượng giảm gần 50%, giá bán giảm

⁴ Hiện nay tỉnh Đồng Tháp đã có 111 Hội quán được thành lập với 6.027 thành viên, có 27 HTX được thành lập từ 28 mô hình Hội quán

hơn 30% so với trước khi có dịch bệnh Covid-19. Ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên đa số HTX chưa tổ chức được Đại hội thường niên để củng cố hoạt động, các hoạt động của hội quán có phần nào giảm (do không tổ chức được các cuộc họp, sinh hoạt, tập huấn...).

- Việc liên kết giữa các HTX với doanh nghiệp trong sản xuất chưa nhiều và chưa mang tính ổn định. Các hình thức liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp vẫn còn ở quy mô nhỏ; các vấn đề liên quan đến tuân thủ hợp đồng liên kết - tiêu thụ chưa được thực hiện nghiêm túc.

- Công tác vận động, tuyên truyền thành lập mới HTX trong thời gian dịch bệnh bị gián đoạn. Công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức về đường lối quan điểm KTTT, về bản chất mô hình HTX kiểu mới chưa đầy đủ, chưa mang tính liên tục, chưa tạo sự chuyển biến nhanh trong nhận thức nhất là cán bộ, đảng viên và phần lớn quần chúng nhân dân về vị trí, vai trò cũng như chức năng và lợi ích của kinh tế hợp tác trong bối cảnh hội nhập, dẫn đến trong chỉ đạo vừa có biểu hiện lúng túng, buồn lờng hoặc can thiệp quá sâu vào tổ chức hoạt động HTX, do đó làm mất đi tính tự chủ của HTX; nông dân vẫn còn thói quen sản xuất theo phương thức tự do, nhỏ lẻ.

- Chính sách hỗ trợ, phát triển KTTT, HTX theo Quyết định số 1804/QĐ-TTg ngày 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển KTTT, HTX giai đoạn 2021 - 2025 chậm hướng dẫn thực hiện, nên dẫn đến công tác hỗ trợ chưa kịp thời. Vì vậy, nhằm tiếp tục triển khai công tác phát triển KTTT, HTX trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp, ngày 01/6/2021, Ủy ban nhân dân Tỉnh đã ban hành Quyết định số 672/QĐ-UBND-HC về Ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 134/NQ-CP ngày 25/9/2020 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Kết luận số 70-KL/TW ngày 09/3/2020 của Bộ Chính trị, về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT.

- Năng lực nội tại HTX còn yếu, hạn chế về cán bộ quản lý, điều hành và cả về cơ sở vật chất, nguồn vốn, không mở rộng được hoạt động sản xuất kinh doanh nên không bứt phá phát triển được. Vẫn còn tình trạng HTX còn trông chờ vào sự hỗ trợ của Nhà nước, chậm khắc phục tình trạng khó khăn.

- Bộ máy quản lý nhà nước về hỗ trợ phát triển KTTT, HTX đa phần cán bộ là kiêm nhiệm, nên năng lực công tác, kinh nghiệm trong xây dựng và phát triển HTX còn hạn chế.

III. Nhiệm vụ trọng tâm phát triển KTTT, HTX 06 tháng cuối năm 2021

1. Tiếp tục tuyên truyền về KTTT làm cho cán bộ, người dân, các tầng lớp xã hội hiểu biết đầy đủ hơn vai trò, vị trí của KTTT; bản chất, các nguyên tắc và giá trị của HTX; hiểu rõ về mô hình HTX kiểu mới, tạo được môi trường tâm lý thuận lợi cho sự phát triển KTTT, góp phần vận động thành lập mới HTX đạt chỉ tiêu kế hoạch đề ra.

2. Tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ phát triển, củng cố HTX liên kết sản xuất, tiêu thụ gắn với truy xuất nguồn gốc, mã vùng trồng trên địa bàn Tỉnh theo

Kế hoạch 144/KH-UBND ngày 29/4/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp đề nâng cao chất lượng nông sản, góp phần tăng thu nhập cho người nông dân.

3. Tiếp tục triển khai công tác đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ quản lý, kiểm soát HTX; tạo điều kiện để các HTX tham gia các chương trình xúc tiến thương mại, kết nối thị trường, quảng bá sản phẩm của HTX.

4. Tiếp tục hướng dẫn các HTX tiếp cận các nguồn vốn từ Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX, các chính sách hỗ trợ của nhà nước về nâng cao nguồn nhân lực.....

5. Tiếp tục hỗ trợ lao động trẻ đã đăng ký danh sách về công tác tại các HTXNN theo Nghị quyết số 399/2020/NQ-HĐND ngày 08/12/2020 của Hội đồng nhân dân Tỉnh.

IV. Đề xuất, kiến nghị

1. Về tiêu chí đánh giá, phân loại HTX hàng năm

Kiến nghị Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thống nhất quy định hướng dẫn phân loại và đánh giá HTX hàng năm để địa phương thuận tiện trong việc triển khai thực hiện.

Lý do: hiện nay có 02 văn bản quy định về nội dung này: Thông tư số 09/2017/TT-BNNPTNT ngày 17/4/2017 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn phân loại và đánh giá HTX hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp và Thông tư 01/2020/TT-BKHĐT ngày 19/2/2020 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về hướng dẫn phân loại và đánh giá HTX.

2. Về triển khai Chương trình Hỗ trợ phát triển KTTT, HTX giai đoạn 2021-2025 theo Quyết định số 1804/QĐ-TTg 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ

Kiến nghị Bộ Tài chính sớm ban hành hướng dẫn cơ chế tài chính, quản lý, sử dụng kinh phí thực hiện; Bộ Kế hoạch và Đầu tư phân bổ, bố trí vốn đầu tư phát triển từ ngân sách Trung ương để địa phương triển khai thực hiện.

Trên đây là Báo cáo tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm 2021 và phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng cuối năm 2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp, UBND Tỉnh kính gửi Bộ Kế hoạch và Đầu tư xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Bộ Kế hoạch và Đầu tư;
- CT và PCT/UBND Tỉnh;
- Các Sở: KHĐT; NNPTNT;
- Liên minh HTX Tỉnh;
- LĐVP/UBND Tỉnh;
- Lưu VT, NC/KT (VA).

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Huỳnh Minh Tuấn